

HANS WESSELS:

‘Bestuur met praktijkkennis blijft

Na 12 jaar is Hans Wessels geen lid meer van het KAVB-hoofdbestuur. De teler uit Julianadorp kijkt met tevredenheid terug op zijn bestuurlijk werk. “Natuurlijk kost het tijd, maar je leert er ook heel veel van.” Een terugblik op een periode waarin de KAVB, de sector en de maatschappij sterk veranderde.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: René Faas

Tussen de vier wegen Middenvliet, Zanddijk, Foreestweg en Langevliet in Julianadorp zit nog maar een handvol bloembollenbedrijven. Vanaf het bedrijf van Hans Wessels zijn ze goed te zien. Dat was twaalf jaar geleden heel anders. De oppervlakte beeelde grond is in die tijd niet veranderd, het aantal telers wel. Het proces van schaalvergroting is er maar één dat Hans Wessels in de twaalf jaar dat hij lid was van het hoofdbestuur van de KAVB meemaakte. Op 10 maart droeg hij de voorzittershamer van de kring Noordelijk Zandgebied over aan Cor de Graaf uit Sint Maartenszee. Op 24 april nemen de leden tijdens een feestavond vanwege het 150-jarig bestaan van de KAVB echt afscheid van Wessels.

BELANGRIJK

Hans Wessels was met 38 jaar een relatief jong lid van het hoofdbestuur. De weg die daar naar toe leidde was die van zoveel andere bestuurders. “Je gaat naar een afdelingsvergadering, je mag daar wat zeggen en je doet dat ook, er is een vacature en dan word je gevraagd. In feite gaat het met de meeste ministers niet anders. Het begint met folderen voor de partij, via de gemeenteraad, naar de landelijke politiek. Het komt niet omdat je zo bijzonder bent. Ik ben dit werk gaan doen, omdat ik vond, en nog steeds vind dat de kar getrokken moet worden. Niet vanuit het oogpunt dat iemand het moet doen, maar omdat het belangrijk is dat dit werk gebeurt.”

Hij kon dat doen omdat hij het bedrijf samen met nog twee broers runt. “Anders kan het niet. En dan nog is het wel eens lastig geweest. Soms gaat het werk op het bedrijf echt voor. Daar is gelukkig bij de KAVB altijd begrip voor.”

De KAVB is een organisatie waar het goed besturen is, zo heeft hij ervaren. “De KAVB is een goed draaiende organisatie met een paar kanjers aan de top. Die moeten echter wel worden gevoerd vanuit de praktijk. Dat heb ik altijd

als mijn rol gezien in het hoofdbestuur en het dagelijks bestuur. De bestuursleden uit de kringen houden de beroepskrachten in het rechte spoor. Daarom is een bestuur met praktijkkennis ook zo belangrijk.”

Persoonlijk vond hij het dagelijks bestuur het prettigst deel van zijn bestuurlijk werk. “Daar kwamen alle ins en outs van de sector op tafel. Vanuit dat oogpunt is het jammer dat er geen dagelijks bestuur meer is. Tegelijkertijd is het ook goed dat de leden van het hoofdbestuur nu allemaal goed betrokken zijn bij de onderwerpen die aan de orde zijn.”

INZICHT

Wessels zag niet alleen in zijn omgeving de bloembollenwereld veranderen. Het proces van schaalvergroting vond in de hele sector plaats: kwekerij, broeierij en export. Dat ging vrij geruisloos.

.....

‘De consument zit niet te wachten op elk jaar weer honderden nieuwe lelies en tulpen. De top-tien in de lelies betreft allemaal oudere cultivars’

.....

Lastiger is de omschakeling in het denken over de vermarkting. “Het vak is veranderd van een vraag- naar een aanbodmarkt. Op dat punt moet er nog veel gebeuren bij bedrijven. Telen kunnen we uitstekend, maar de afzet is iets heel anders.”

Wessels noemt de visie Meer markt, meer marge, die de KAVB in 2005 presenteerde, een goed voorbeeld van een andere kijk binnen de vereniging op zijn taak. “Het is echt heel goed

geweest om die visie te presenteren. Het getuigt van wat er werkelijk gaande is in de wereld. De inhoud ervan heeft al heel wat mensen bereikt. Het exacte effect is lastig te meten, maar in bijeenkomsten merk ik dat dit leeft.”

NIEUWE LELIES

Zelf nam hij ook een initiatief op dat terrein. In de winter van 2009 bezocht hij bijna alle lelietelers om met ze te praten over samenwerking. “Ik wilde de negatieve spiraal waarin de leliesector terecht was gekomen doorbreken. Vooral de jaarlijkse stroom aan nieuwe lelies is daaraan debet. Door meer samenwerking zou je met elkaar productgerichte promotie en marketing kunnen gaan doen. Het IBC doet dat al goed, maar er is niks mis mee als we daar zelf ook nog wat aan zouden kunnen doen. Ik heb in die gesprekken veel collega’s leren kennen. Het heeft alleen niet geleid tot de uitvoering van mijn plan. Ik hoop wel dat het mensen aan het denken heeft gezet. Nogmaals, de consument zit niet te wachten op elk jaar weer honderden nieuwe lelies en tulpen. De top-tien in de lelies betreft allemaal oudere cultivars. Doe eerst maar eens iets aan de kwaliteit van het bestaande sortiment voordat je veel geld betaalt aan iets nieuws.”

Wat betreft broeierij of droogverkoop als toekomstperspectief ligt dat voor hem toch vooral in de eerste groep. “De broeierij zie je nog steeds groeien. En dat zal zo blijven. Neem alleen al het groeiende aantal tegeltuinen. Daar gaan geen bollen meer in. Wel willen mensen in het voorjaar iets bloeiends hebben. Bollen-op-pot zijn ideaal, daar kun je alle kanten mee op. Uit onderzoek blijkt dat het een echte impulsaankoop is. Waarom maken we bijvoorbeeld het tweede weekend van maart niet tot nationaal bol-op-potweekend?”

RUSTIGER VAARWATER

Toen Hans Wessels in het hoofdbestuur kwam stond milieu hoog op de agenda. “Eind jaren negentig waren de tegenstellingen op dat terrein veel groter dan nu het geval is. De sector heeft aan milieu zelf erg veel gedaan. Waar destijds nogal eens sprake was van puntlozingen, hoor je dat nu niet meer. Telers zijn op dat punt ook veel bewuster geworden.

We zijn wel in rustiger vaarwater terechtgekomen, maar dat betekent niet dat het allemaal over is.”

KENNIS VAN ZAKEN

Bij de organisatie van het jubileumjaar is hij nauw betrokken. Een jaar om bij stil te staan,

t belangrijk'

vindt hij. "Het is toch heel bijzonder als een vereniging 150 jaar bestaat. Dat staat buiten kijf. De manier waarop dat gebeurt is goed. De Canon van de Bloembollen vind ik heel waardevol. Historische feiten zijn op papier gezet, en verdwijnen daardoor niet uit beeld. Daarnaast biedt een jubileum de mogelijkheid om de publiciteit te zoeken en op die manier je als vereniging en als sector te profileren."

Op het vlak van publiciteit heeft hij zelf ook zijn rol gespeeld. "Het belangrijkste wat ik heb geleerd op dat gebied is dat je zelf degene bent met kennis van zaken. En dan is het niet zo moeilijk om wat te zeggen. Daar gaat uiteraard wel tijd overheen voordat je dat inzicht hebt. Dat heeft het bestuurlijk werk me in ieder geval geleerd."

DRAAGVLAK

In die twaalf jaar heeft Hans Wessels de vereniging en alles wat daarmee samenhangt goed leren kennen. Wat hem daarbij is opgevallen is het grote besef van collectiviteit. "Zeker in het Noordelijk Zandgebied bestaat een groot draagvlak voor het werk dat het Productschap Tuinbouw doet met ons vakheffingsgeld. Ik denk dat de bloembollensector veel beter op de hoogste is van wat het PT doet dan sommige andere sectoren. We zijn als individuele bedrijven te klein om zaken als een regeling stengelaaltje of het werk van Paul Venderbosch als coördinator effectief middelenpakket uit te voeren. Het is een instrument wat nuttig is voor het hele vak. Het zou overigens toch goed zijn als de KAVB nadenkt over de vraag hoe dit te organiseren als er geen PT meer is. Gesteld dat dit gebeurt, dan moet je daar op voorbereid zijn"

NEE ZEGGEN

In de loop van de tijd is de KAVB volgens Hans Wessels veranderd van een vaktechnische naar een beleidsmatige belangenbehartiger. Verklaarbaar vanwege alles wat er vanuit de maatschappij op de sector afkomt. Wat hem daarbij wel is opgevallen is dat er nogal eens sprake is van brandjes blussen. "De waan van de dag vraagt soms zoveel tijd, dat het ons ontbreekt aan het ontwikkelen van een eigen visie. Het zou goed zijn als er meer richtinggevend wordt gewerkt en minder reactief. De KAVB mag ook wel eens nee zeggen. Je kunt niet alles doen wat je wilt"

NOG VOL

Officieel zou hij op 1 januari 2010 aftreden, maar door omstandigheden werd dat wat later.

Hans Wessels: 'De KAVB is een goed draaiende organisatie met een paar kanjers aan de top'

Een bijzonder moment vond hij de toekenning van het erelidmaatschap en de gouden KAVB-speld. "Ik had dat nooit verwacht. Dat anderen hem hebben gekregen vond ik logisch. Vaak hadden die een flinke staat van dienst." Omdat de overdracht pas in maart plaatsvond is hij nog geen bestuurloos bollenteler. "De

agenda loopt al weer aardig vol. Ik ben nog betrokken bij de jubileumviering van de KAVB en blijf in ieder geval nog twee jaar voorzitter van de afdeling Julianadorp. Van daaruit zit ik weer in het kringbestuur. Dus zoveel rustiger is het nog niet."

Resumé:

Na twaalf jaar lid te zijn geweest van het KAVB-hoofdbestuur neemt Hans Wessels uit Julianadorp afscheid. Wessels blikt terug op die periode en stelt vast dat er binnen en buiten de sector veel is veranderd. Ook de organisatie KAVB heeft een verandering doorgemaakt: van vaktechnische naar beleidsmatige organisatie.